

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ Γ.Π.
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΛ & ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')
ΔΕΥΤΕΡΑ 20 ΜΑΪΟΥ 2013**

ΘΕΜΑ Α

- A1. Θεώρημα σελ. 28
A2. Ορισμός σελ. 14
A3. Ορισμός σελ. 87
A4. α) - Λ, β) - Σ, γ) - Λ, δ) - Λ, ε) - Λ

ΘΕΜΑ Β

B1. • Είναι $P(\omega_1) = -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{x^2+x+1}-1}{x^3+x^2}$
 $= -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x(x+1)}{x^2(x+1)(\sqrt{x^2+x+1}+1)}$
 $= -\frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{1}{x(\sqrt{x^2+x+1}+1)}$
 $= -\frac{1}{2} \left(-\frac{1}{2} \right) = \frac{1}{4}$.

• Έχουμε $f'(x) = \frac{1}{3} \ln x + \frac{1}{3}$, $x \in (0, +\infty)$.

Γνωρίζουμε όμως ότι ο ρυθμός μεταβολής της f ως προς x στο 1 είναι $f'(1) = \frac{1}{3}$.

Άρα $P(\omega_3) = \frac{1}{3}$.

B2.

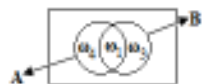
- Είναι $A' = \{\omega_2, \omega_3\}$, άρα $\{\omega_3\} \subseteq A'$
 Οπότε $P(\omega_3) \leq P(A')$

$$\frac{1}{3} \leq P(A')$$

- $A \cap B \subseteq A \Rightarrow P(A \cap B) \leq P(A)$
 $\Leftrightarrow P(\omega_1) \leq 1 - P(A')$
 $\Leftrightarrow \frac{1}{4} \leq 1 - P(A')$
 $\Leftrightarrow P(A') \leq \frac{3}{4}$

B3. • Είναι $P(A') = \frac{3}{4} \Leftrightarrow 1 - P(A) = \frac{3}{4} \Leftrightarrow P(A) = \frac{1}{4}$
 $\Leftrightarrow P(\omega_1) + P(\omega_4) = \frac{1}{4}$
 $\Leftrightarrow \frac{1}{4} + P(\omega_4) = \frac{1}{4}$
 $\Leftrightarrow P(\omega_4) = 0$

• Είναι $P(\Omega) = 1 \Leftrightarrow P(\omega_1) + P(\omega_2) + P(\omega_3) + P(\omega_4) = 1$
 $\Leftrightarrow \frac{1}{4} + P(\omega_2) + \frac{1}{3} + 0 = 1$
 $\Leftrightarrow P(\omega_2) = \frac{5}{12}$

- Είναι: $A - B = \{\omega_1\}$ και $B - A = \{\omega_4\}$,

άρα $(A - B) \cup (B - A) = \{\omega_1, \omega_4\}$ και

$$P((A - B) \cup (B - A)) = P(\omega_1) + P(\omega_4) = \frac{1}{3}$$

- $A' = \{\omega_2, \omega_3\}$, $B' = \{\omega_2, \omega_4\}$, άρα $A' - B' = \{\omega_3\}$
 $P(A' - B') = P(\omega_3) = 1/3$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Αν c το πλάτος των κλάσεων τότε, οι 4 κλάσεις έχουν τη μορφή: $[50, 50+c)$, $[50+c, 50+2c)$, $[50+2c, 50+3c)$, $[50+3c, 50+4c)$.

Είναι: $x_4 = 85 \Leftrightarrow \frac{50+3c+50+4c}{2} = 85 \Leftrightarrow 100+7c=170 \Leftrightarrow 7c=70 \Leftrightarrow c=10$.

Γ2. Έχουμε $\delta = 75 = x_3$ και $f_4 = 2f_3$ από την υπόθεση.

Επειδή οι παρατηρήσεις στις κλάσεις θεωρούνται ομοιόμορφα κατανομημένες έχουμε:

στην κλάση $[70, 80)$ πλάτους 10 $\rightarrow f_3$
 $[75, 80)$ πλάτους 5 $\rightarrow \kappa$;

άρα $\kappa = \frac{f_3}{2}$.

Επομένως $\frac{f_3}{2} + f_4 = 0,5$ (αφού $\delta=75$ άρα το 50% των παρατηρήσεων πάνω από δ)

$$\Leftrightarrow \frac{f_3}{2} + 2f_3 = 0,5 \Leftrightarrow 5f_3 = 1 \Leftrightarrow f_3 = 0,2 \text{ και}$$

$$f_4 = 2f_3 = 0,4.$$

Επιπλέον

$$\bar{x} = 74 \Leftrightarrow x_1f_1 + x_2f_2 + x_3f_3 + x_4f_4 = 74$$

$$\Leftrightarrow 55f_1 + 65f_2 + 75 \cdot 0,2 + 85 \cdot 0,4 = 74$$

$$\Leftrightarrow 55f_1 + 65f_2 = 25 \quad (1)$$

και επειδή: $f_1 + f_2 + f_3 + f_4 = 1 \Leftrightarrow f_1 + f_2 = 0,4 \quad (2)$

Από το σύστημα των (1), (2) προκύπτει $f_1 = 0,1$ και $f_2 = 0,3$.

Τελικά,

Κλάσεις	Κεντρικές τιμές, x_i	Σχετική συχνότητα, f_i
[50, 60)	55	0,1
[60, 70)	65	0,3
[70, 80)	75	0,2
[80, 90)	85	0,4
Σύνολο		1

Γ3. Έστω $\bar{y}$ η ζητούμενη τιμή. Αν n το μέγεθος του δείγματος, τότε μικρότερες του 80 είναι $(f_1 + f_2 + f_3)n = 0,6n$ παρατηρήσεις. Έτσι, έχουμε:

$$\bar{y} = \frac{x_1v_1 + x_2v_2 + x_3v_3}{0,6n} = \frac{1}{0,6} (x_1f_1 + x_2f_2 + x_3f_3) = \frac{1}{0,6} \cdot 40 = \frac{200}{3}$$

Γ4. Επειδή στην κανονική κατανομή γνωρίζουμε ότι:

- το 2,5% = $\frac{100\% - 95\%}{2}$ των παρατηρήσεων έχουν τιμή τουλάχιστον 74.

• και το 16% = $\frac{100\% - 68\%}{2}$ έχουν το πολύ 68.

Έχουμε: $\bar{x} + 2s = 74$

$$\bar{x} - s = 68$$

Άρα $s = 2$ και $\bar{x} = 70$.

Το δείγμα αυτών των παρατηρήσεων έχει

$$CV = \frac{s}{|\bar{x}|} = \frac{1}{35} < \frac{1}{10}, \text{ άρα είναι ομοιογενές.}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. α) Είναι $f'(x) = \ln x + 1$, $x > 0$

και (ε): $y - f(t) = f'(t)(x - 1)$

$$\Rightarrow y = x + \kappa - 1 \text{ η εξίσωση της εφαπτομένης.}$$

Η (ε) τέμνει τον x' στο $A(1 - \kappa, 0)$

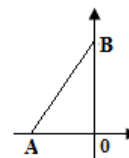
και τον y' στο $(0, \kappa - 1)$. Έτσι το εμβαδόν του τριγώνου OAB είναι:

$$E = \frac{1}{2} (OA)(OB) = \frac{1}{2} |1 - \kappa| |\kappa - 1|$$

$$E = \frac{1}{2} (\kappa - 1)^2.$$

Όμως $E < 2 \Leftrightarrow (\kappa - 1)^2 < 4$

$$\Leftrightarrow -1 < \kappa < 3, \text{ άρα } \kappa = 2, \text{ αφού } \kappa > 1 \text{ και } \kappa \in \mathbb{Z}$$

Δ2.

α) Για $\kappa = 2$ είναι (ε): $y = x + 1$.

Επειδή τα σημεία (x_i, y_i) με ανήκουν στην (ε) ισχύει $y_i = x_i + 1$.

$$\text{Άρα, } \bar{y} = \bar{x} + 1 \Leftrightarrow 31 = \bar{x} + 1 \Leftrightarrow \bar{x} = 30.$$

β) Η νέα μέση τιμή $\bar{x}_N$ των τετημένων είναι:

$$\bar{x}_N = \frac{\sum_{i=1}^{20} (x_i + 3) + \sum_{i=21}^{35} x_i + \sum_{i=36}^{50} (x_i - \lambda)}{50}$$

$$\Leftrightarrow 31 = \bar{x} + \frac{60 - 15\lambda}{50} \Leftrightarrow \lambda = \frac{2}{3}, \text{ αφού } \bar{x} = 30.$$

Δ3. Έχουμε $f(x) = x \ln x + 2$ και

$$\ln(a^\alpha b^\beta \gamma^\gamma) = \ln e^7$$

$$\Leftrightarrow f(a) + f(b) + f(\gamma) = 13$$

Το πρόσημο της f' και η μονοτονία της f φαίνονται στον πίνακα:

x	0	$1/e$	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+
f			

Άρα f γνησίως αύξουσα στο $[1/e, +\infty)$.

Έτσι από $\frac{1}{e} < a < b < \gamma < e \Leftrightarrow f\left(\frac{1}{e}\right) < f(a) < f(b) < f(\gamma) < f(e)$

$$\text{Όμως } f\left(\frac{1}{e}\right) = 0 < f\left(\frac{1}{e}\right) = 2 - \frac{1}{e} > 0$$

$$\text{άρα } R = f(e) - f\left(\frac{1}{e}\right) = 2 + e$$

$$\bar{x} = \frac{f(a) + f(b) + f(\gamma) + f(e) + f\left(\frac{1}{e}\right)}{5}$$

$$= \frac{\ln(a^\alpha b^\beta \gamma^\gamma) + e + 8}{5} = \frac{e + 15}{5}$$

Δ4. α) Έστω φ η γωνία τότε $\varepsilon\varphi > 0$, αφού $0^\circ < \varphi < 90^\circ$

$$\Leftrightarrow f'(t) > 0$$

$$\Leftrightarrow t > \frac{1}{e}$$

άρα $A = \{t_{11}, t_{12}, \dots, t_{30}\}$, οπότε $N(A) = 20$

$$\text{και } P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{20}{30} = \frac{2}{3}$$

β) Είναι $f(t) > f'(t) + 1$ με $0 < t < 1$

$$\Leftrightarrow 0 < t < 1$$

Άρα $B = \{t_1, t_2, \dots, t_{29}\}$ και $A \cap B = \{t_{11}, t_{12}, \dots, t_{29}\}$.

$$\text{Επομένως } P(A \cap B) = \frac{N(A \cap B)}{N(\Omega)} = \frac{19}{30}$$